

Kaitseväe Akadeemia

institutsionaalse akrediteerimise otsus

27.01.2021

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas Kaitseväe Akadeemia akrediteerida seitsmeks aastaks.

Lähtuvalt kõrgharidusseaduse § 38 lg-s 3 ja Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lg 5 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Institutsionaalse akrediteerimise juhend" punkti 43.2 alusel sedastab EKKA kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Kaitseväe Akadeemia (KVA) kooskõlastas EKKAgas institutsionaalse akrediteerimise aja 17.12.2019. Koos institutsionaalse akrediteerimisega viidi läbi ka kutseõppe õppekavarühma kvaliteedi hindamine.
2. Dokumendi „Institutsionaalse akrediteerimise juhend“ punkt 8 alusel hinnati institutsionaalse akrediteerimise raames ka järgmisi kõrghariduse õppekavu:
Sõjaväeline juhtimine maaväes, rakenduskõrgharidusõpe
Sõjaväeline juhtimine mereväes, rakenduskõrgharidusõpe
Sõjaväeline juhtimine õhuväes, rakenduskõrgharidusõpe
Sõjaväeline juhtimine maaväes, magistriõpe
3. EKKA juhataja kinnitas 16.09.2020 korraldusega nr 1.1-10/20/3 institutsionaalse akrediteerimise komisjoni koosseisu komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus

Robin Bryant (esimees)	Professor, Canterbury Christ Church University, Ühendkuningriik
-------------------------------	---

Malena Britz	Asekantsler ja teadusprorektor, Rootsi kaitseülikool, Rootsi
---------------------	--

Toomas Lents	Major, Õhuväe peastaap, Eesti
---------------------	-------------------------------

Brigitta Mass	üliõpilane, TalTechi majandusteaduskonna üliõpilasnõukogu esimees; TalTechi üliõpilasesinduse liige, Eesti
Petteri Rokka	Kolonel; planeerimisjuht, Soome sõjaveteranide föderatsioon; mentor, Soome rahvuslik kaitseülikool, Soome
Aivar Salekeš	Sõjaline nõunik, Eesti alaline esindus ÜRO juures, Eesti
Lauri Tabur	Ekspert, Eesti Idapartnerluse Keskus; Sisekaitseakadeemia endine rektor, Eesti

4. KVA esitas lõpliku eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 10.09.2020, EKKA hindamiskoordinaator saatis eneseanalüüsi aruande komisjonile 14.09.2020.
5. Hübridhindamiskülastus KVAs toimus 10.–12.11.2020.
6. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 14.12.2020, EKKA edastas hindamisaruande projekti kõrgkoolile kommenteerimiseks 28.12.2020 ning KVA esitas oma kommentaarid 08.01.2021.
7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 08.01.2021. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA kodulehel.
8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 19.01.2021.
9. Hindamiskomisjoni hinnangud olid järgmised:

Standard	Hinnang	Tunnustust vääriv
Strateegiline juhtimine	Vastab nõuetele	
Ressursid	Vastab nõuetele	
Kvaliteedikultuur	Vastab nõuetele	
Akadeemiline eetika	Vastab nõuetele	
Rahvusvahelistumine	Vastab nõuetele	
Õppejõud	Vastab nõuetele	
Õppekava	Vastab nõuetele	
Õppimine ja õpetamine	Vastab nõuetele	
Üliõpilaste hindamine	Vastab osaliselt nõuetele	
Õppimise tugisüsteemid	Vastab nõuetele	
Teadus-, arendus ja/või muu loometegevus	Vastab nõuetele	
Ühiskonna teenimine	Vastab nõuetele	Tunnustust vääriv

10. Nõukogu arutas saadud dokumente 27.01.2021 istungil 11 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised KVA tugevused¹, parendusvaldkonnad ja soovitused² ning ettepanekud edasisteks arendusteks³.

10.1. STRATEEGILINE JUHTIMINE

Tugevused

1. 2019. a viis akadeemia läbi struktuurireformi eesmärgiga optimeerida juhtimisfunktsioone ja suurendada efektiivsust eesmärkide saavutamisel. Uus juhtimis- ja organisatsioonistruktuur on edukalt rakendunud ning tõendab valmisolekut muutusteks ja arendusteks.
2. Tihe planeerimisalane koostöö Eesti Kaitseväega.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Akadeemia valmistab ette uut 10-aastast arengukava. Vajalik on tagada selle iga-aastane ülevaatus, kuna sõjaväelise juhtimise alases väljaõppes on vajalik kiirelt reageerida muutuvatele siseriiklikele ja rahvusvahelistele oludele.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Osa mereväe ja õhuväe õppekavade ainete läbiviimine on üle antud Tallinna Tehnikaülikooli Eesti Mereakadeemiale ning Eesti Lennuakadeemiale. Seetõttu oleks soovitav nende kahe kõrgkooli laialdasem kaasamine akadeemia planeerimistegevustesse.

10.2. RESSURSID

Tugevused

1. Akadeemia investeerimiseesmärgid on selgelt seostatud riigikaitse arengukava prioriteetidega.
2. Vastavalt kaitseväe eeskirjadele toimub regulaarne tegevteenistujatest õppejõudude rotatsioon. Ühelt poolt tagab see piisava õppejõudude kaadri olemasolu, kuid teisalt piirab nende pedagoogiliste oskuste arendamist. Akadeemia esindajad on kaasatud rotatsiooni planeerimisse, mis võimaldab välja valida didaktiliste baasoskustega õppejõukandidaate.

¹ Tugevustena on välja toodud standardi taset ületavad saavutused (mitte vastavus standardile).

² Parendusvaldkonnad ja soovitused viitavad vajakajäämistele institutsionaalse akrediteerimise standardi nõuete täitmisel ning mõjutavad nõukogu lõppotsuse kujunemist.

³ Ettepanekud edasisteks arendusteks on parendusettepanekud, mis ei sisalda viidet mittevastavusele standardiga ning mille arvestamine või mitteamarvestamine on kõrgkooli otsustada. Ettepanekud edasisteks arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Selgitada välja, miks on töötajate tööga rahulolu langustrendis ja võtta tarvitusele vajalikud meetmed.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Riigikaitse arengukava näeb ette akadeemia jaoks uute õppehoonete ehitamist Tartus. Uute hoonete planeerimisel tuleks ette näha võimalused õppejõududele ja üliõpilastele kohtumisteks ja aruteludeks ka mitteametlikes tingimustes.
2. Akadeemia kasutab oma sisekommunikatsioonis mitmeid erinevaid kanaleid, mis põhjustab mõningast segadust. Sisekommunikatsioonikanalid tuleks kriitiliselt üle vaadata ja otsustada, kas kõik need on tingimata vajalikud. Info peaks olema erinevaid sihtgruppe (sh üliõpilasi) arvestades paremini suunatud.

10.3. KVALITEEDIKULTUUR

Tugevused

1. Euroopa teiste militaarsete õppeasutustega viiakse läbi regulaarselt diskussioone ja võrdlusi, mis aitab tagada õppekavade vastavuse rahvusvaheliste suundumustega.
2. Akadeemia arengukavas, mis on avalikustatud veebilehel ja intranetis, on selgelt määratletud kvaliteedikindlustuse põhimõtted.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Hindamiskülastusel selgus, et kõik töötajad ei ole teadlikud kvaliteedikindlustuse põhimõtetest ja seega puudub ka garantii, et nad rakendavad neid oma igapäevatoos. Kvaliteedikindlustuse süsteemi tuleb tutvustada kõigile töötajatele (täiskoormusega, osakoormusega, tegevteenistujad, tsiviilõppejõud) ja üliõpilastele, et kõik mõistaksid oma rolli kvaliteedi tagamisel ja edendamisel ning ühise kvaliteedikultuuri loomisel.

10.4. AKADEEMILINE EETIKA

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Võimaliku plagiaadi ja teiste akadeemilise petturluse vormide kontroll piirdub ainult magistriõppega ja sedagi ainult juhul, kui juhendaja seda vajalikuks peab. Selline lähenemine ei ole piisav. Plagiaadi tuvastamise protseduurid kõigi kirjalike tööde jaoks on tarvilik läbipaistvalt välja töötada,

põhjalikult selgitada kõigile õppejõududele ja üliõpilastele, ning rakendada. Süsteemi on vaja rakendada ka eestikeelsetele tõlgetele ingliskeelsetest materjalidest.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Akadeemia praegune praktika näeb ette vaidekomisjoni otsuste kinnitamist akadeemia ülema poolt. Soovitav on selgelt paika panna tingimused, mille alusel akadeemia ülem võib vaidekomisjoni otsuseid muuta.

10.5. RAHVUSVAHELISTUMINE

Tugevused

1. Akadeemia rahvusvahelistumise plaanid on ambitsioonikad. Sõnastatud on selged eesmärgid ja prioriteedid.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Akadeemia eneseanalüüsi aruandes on rahvusvahelistumise eesmärgidena välja toodud õppejõudude mobiilsus, õppe rahvusvahelistumine ning (palju)kultuurilise teadlikkuse tõstmine. Neist viimane eesmärk on üsna ebamääraselt sõnastatud. Selge ei ole ka see, mil määral on eesmärgid saavutatud ja kuidas neid planeeritakse saavutada. Soovitav on paremini seostada rahvusvahelistumise eesmärgid reaalse tegevustega, töötades välja tegevuskavad eesmärkide saavutamiseks.
2. Mobiilsuse edendamiseks tuleks mõningaid kursusi läbi viia inglise keeles.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Soovitav on laiendada koostööd õppetöö läbiviimisel teiste Eesti kõrgkoolidega (Sisekaitseakadeemia, Eesti Lennuakadeemia, TTÜ Eesti Mereakadeemia) CIMIC (*Civil-Military Co-operation*) valdkonnas.
2. Soovitav on luua õppejõududele rohkem võimalusi lühiajaliseks mobiilsuseks. Samuti võiks õppetöö läbiviimisse kaasata enam välisõppejõude.

10.6. ÕPPEJÕUD

Tugevused

1. Piisav arv kompetentseid ja pühendunud õppejõude.
2. Õppejõud on loonud avatud ja entusiastliku õpikeskkonna, toetamaks ennastjuhtivaid üliõpilasi.

3. Akadeemia on loonud ja järgib sisseelamisprogrammi uutele, eriti tegevteenistusest tulnud, õppejõududele. Õppejõudude pedagoogiliste oskuste arendamiseks pakutakse mitmekesiseid kursusi.
4. Mitmed õppejõud on tulnud kaitseväe eliitüksusest. Tegu on Eesti parimate praktikutega, mis on õpiprotsessi eriliseks lisaväärtuseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Õhuväe ja mereväe suunal on akadeemias ainult üks täiskoormusega õppejõud. Akadeemiasse tuleb kaasata rohkem mere- ja õhuväe spetsialiste. Eriti oluline on see õppekavaarenduse seisukohalt.
2. Doktorikraadiga õppejõude on suhteliselt vähe ning mõned rakenduskõrgharidusõppe kavadel õpetavad õppejõud on ka ise ainult rakenduskõrgharidusega. Soovitav on vähendada rakenduskõrgharidusega vastutavate õppejõudude osakaalu ning püüda värvata rohkem doktorikraadiga õppejõude.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Õppejõudude kaasamine tegevteenistusest peaks olema süsteemsem, seostades näiteks õppejõule esitatavad nõuded magistrantidelt nõutavaga.
2. Praktikuid tuleks paremini akadeemilisse keskkonda integreerida.
3. Õppejõududele tuleks luua täiendavaid õpetamisvõimalusi välismaal ning pakkuda võimalusi arendada inglise keele ja teiste võõrkeelte oskust.
4. Suurema sünergia loomiseks tuleks õppejõude rohkem kaasata teadustöösse ja teadureid õppetöö läbiviimisse.

10.7. ÕPPEKAVA

Tugevused

1. Õppekavad vastavad hästi Kaitseväe (ja seega ka Eesti ühiskonna) vajadustele.
2. Õppejõudude, üliõpilaste ja sidusrühmade kaasatus õppekavaarendusse on kõikehõlmav. Õppekavaarendus on süsteemne.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Õppekavadest ei nähtu, et need toetaksid üliõpilaste loovuse ja ettevõtlikkuse arengut, kuigi standard seda ette näeb. Samas tuleb ohvitseridel tihtilugu leida loovaid lahendusi ettearvatutes ja eluohtlikes olukordades. Õppekavas tuleb luua tingimused üliõpilaste loovuse, ettevõtlikkuse ja teiste üldpädevuste arendamiseks. Õppekavad peaksid sisaldama ka sellekohaseid õpiväljundeid.

2. Õppetöö läbiviimisel tuleks rohkem tähelepanu pöörata üliõpilaste juhtimisoskuste arendamisele, kasutades selleks meeskonnatöö- ja simulatsiooni harjutusi koos põhjaliku tagasiside andmisega üliõpilastele.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Suuremat rõhku vajab ainekursuste akadeemilise sisu väljatoomine ning üliõpilaste osalus teadus- ja arendusprojektides.
2. Kuna inglise keel on NATO peamine töökeel, tuleb selle omandamisele üliõpilaste poolt suuremat tähelepanu pöörata.
3. E-õpe peaks muutuma õppekavade lahutamatuks osaks.

10.8. ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Vajalik on jätkuvalt arendada akadeemia õppejõudude e-õppe kompetentse, mis aitaks toime tulla Covid-19 tingimustes ning võimaldaks kasutada kaugõpet tulevikus laialdasemalt.
2. Vajalik on jätkuvalt arendada praktikajuhendajate kompetentsi ning selgitada nii üliõpilastele kui juhendajatele nende rolle ning neile esitatavaid ootusi praktika käigus.

10.9. ÜLIÕPILASTE HINDAMINE

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1. Üliõpilaste hindamine vajab kõrgkooli tasandil paremat koordineerimist. Sageli esineb hindamiste kuhjumist ühele ajaperioodile ning ebaselgus hindamismeetodite osas ei võimalda üliõpilastel demonstreerida kogu oma potentsiaali. Vajalik on täiendavalt koolitada õppejõude hindamismeetodite osas ning luua õppekava tasandil mehhanismid ühtse lähenemise tekitamiseks (nt kõigi õppejõudude ühisarutelud enne õppetöö algust).
2. Vajalik on tihendada koostööd Kaitseväega ühiste hindamiskriteeriumite väljatöötamisel. Tagada tuleb hindamise järjepidevus nii akadeemia õppejõudude kui külalisõppejõudude poolt.
3. Vajalik on ühtlustada korduseksamite ja karistuste protseduurid nii ainekursuste kui õppekavade tasanditel.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Akadeemia võiks kaaluda veebipõhise süsteemi väljatöötamist, et võimaldada VÕTA protsessi sujuvamaks muutmist.

2. Nii õppejõududele kui üliõpilastele tuleks paremini kommunikeerida hinnete vaidlustamise võimalusi. Soovitav on sellekohane tekst lisada iga ainekursuse hindamisinfose.

10.10. ÕPPIMISE TUGISÜSTEEMID

Tugevused

1. Akadeemial on võimalik üliõpilaste tugisüsteemide osas kasutada Kaitseväe aktiivset tuge. Kaitsevägi pakub üliõpilastele tuge psühholoogilistel (24-tunnine abiliin), sotsiaalsetel ja religioossetel teemadel.
2. Akadeemia tagab üliõpilastele majutuse, toitlustuse, arstiabi, vormirõivastuse, IT toe, transpordi, raamatukogu teenused ja õppevahendid.
3. Raamatukogu on militaarteaduste osas hästi varustatud.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Kaaluda tuleks nii õppejõudude kui üliõpilaste tarbeks juurdepääsu laiendamist mittemilitaarsetele e-ajakirjadele (tehnika-, loodus- ja sotsiaalteadused).

10.11. TEADUS-, ARENDUS JA/VÕI MUU LOOMETEGEVUS

Tugevused

1. Teadustöösse on akadeemias laialdaselt kaasatud nii militaar- kui tsiviilõppejõud. Akadeemia korraldab uurimistöo laagreid ning rahastab rahvusvahelistel konverentsidel osalemist.
2. Akadeemia väga selged teadustöö eesmärgid on välja töötatud koos sidusrühmadega. Uurimisprojektide läbiviimiseks on loodud tõhus süsteem.
3. Akadeemia on suutnud oma teadus- ja arendustegevuste toetuseks hankida välist rahastust. Välisrahastusega uurimisprojektide arv on oluliselt kasvanud. Näiteks on 2020. aastal kolm välisrahastusega projekti summas 371 tuhat eurot.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Soovitav on jätkata uurimistöo ja teadmussiirde keskkonna arendamist selle produktiivsuse tõstmiseks eesmärgiga kehtestada end ka rahvusvahelises teadustöö kogukonnas.

10.12. ÜHISKONNA TEENIMINE

★ Tunnustust vääriv:

Akadeemia on väga aktiivne ühiskonna teenimises. Tema panus meditsiinilise väljaõppe valdkonnas on eriti muljetavaldav.

Tugevused

1. Akadeemia poolt pakutavate täienduskoolituste arv (ja ka osalejate arv) Kaitseväge personalile on kasvutrendis, mis võimaldab rahuldada kõiki olulisi koolitusvajadusi.

Ettepanekud edasisteks arendusteks

1. Vajalik on edendada suhtlust vilistlastega. See peaks olema sagedasem, proaktiivsem ja fokuseeritum. Vilistlased soovivad panustada akadeemia arengusse rohkem kui ainult läbi iga nelja aasta järel toimivas küsitluses osalemisega.

11. Kui üks kuni neli osahinnangut on hinnanguga „osaliselt vastav“ ja ülejäänud osahinnangud on hinnanguga „vastav“, analüüsib hindamiskoogu kõrgkooli tugevusi ja parendusvaldkondi ning annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimine, töökorraldus, õppe- ja teadustegevus ning õppe- ja uurimiskeskonnad vastavad nõuetele ning teeb otsuse kõrgkool akrediteerida seitsmeks aastaks või annab hinnangu, et kõrgkooli juhtimises, töökorralduses, õppe- ja teadustegevuses või õppe- ja uurimiskeskonnas esinevad puudused, annab juhiseid nende kõrvaldamiseks ning teeb otsuse akrediteerida kõrgkool kolmeks aastaks.

12. Nõukogu analüüsis Kaitseväge Akadeemia tugevusi ja parendusvaldkondi ning pidas vajalikuks välja tuua järgmist:

- 1) Ühiskonna teenimise standardi puhul on akadeemia tegevus tunnustust vääriv. Tema panus meditsiinilise väljaõppe valdkonnas on muljetavaldav.
- 2) Uus juhtimis- ja organisatsioonistruktuur on edukalt rakendunud ning tõendab valmisolekut muutusteks ja arendusteks.
- 3) Teadustöösse on akadeemias laialdaselt kaasatud nii militaar- kui tsiviilõppejõud. Akadeemia väga selged teadustöö eesmärgid on välja töötatud koos sidusrühmadega. Uurimisprojektide läbiviimiseks on loodud tõhus süsteem. Akadeemia on suutnud oma teadus- ja arendustegevuste toetuseks hankida välist rahastust. Välisrahastusega uurimisprojektide arv on oluliselt kasvanud.

13. Eeltoodust johtuvalt Nõukogu

OTSUSTAS

Akrediteerida Kaitseväge Akadeemia seitsmeks aastaks.

Otsus võeti vastu 11 poolthäälega. Vastu 0.

14. Akrediteering kehtib kuni 27.01.2028. Järgmise institutsionaalse akrediteerimise toimumise aja kooskõlastab EKKA büroo Kaitseväge Akadeemiaga hiljemalt 27.01.2027.
15. Nõukogu teeb Kaitseväge Akadeemiale ettepaneku esitada tähtajaks 27.01.2022 ülevaade kõrgkooli tegevustest nõukogu otsuses välja toodud parendusvaldkondade ja soovituste arvestamise kohta, pöörates seejuures erilist tähelepanu kvaliteedikultuuri, akadeemilise eetika ja üliõpilaste hindamise standarditega seotud parendusvaldkondadele.
16. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama. Nõukogu saadab vaide EKKA vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Eve Eisenschmidt
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär